

Vážení spoluobčania....

Jeseň je ročné obdobie, ktoré so sebou prináša množstvo príležitostí na to, aby sme prežili chvíle so svojimi blízkymi a priateľmi. V septembri sme otvorili nový školský rok 2019/2020 a zároveň sme otvorili aj brány našich školských zariadení. Mesiac, ktorý patril našim mladým, vystriedal Mesiac úcty k starším. Október je tým mesiacom, ktorý nazývame mesiacom Vás, starších. Aj na slávnostnej schôdzi sme sa spoločne stretli pri dobrom jedle, pohári vína, dobrom koláči a strávili sme spolu spoločné popoludnie, ktoré má určite svoje miesto v našej obci. Ako starosta obce si vážim každé stretnutie s Vami na akomkoľvek podujatí. Aj na turistickej prechádzke, ktorej sme dali názov „Spolu za zdravie“, sme mali priestor na to, aby sme si vychutnali aj jesenné počasie, aj spoločné chvíle. Pred nami je ďalší mesiac jesene, ktorý nás opäť spojí s blízkymi a priateľmi. Budeme navštevovať cintoríny, kde sú pochovaní naši blízki a aj tam mnohokrát stretneme tých, ktorých bežne počas roka nevidíme.

V tomto úvodníku chcem využiť priestor na to, aby som Vám pripomenul, že vzájomné rešpektovanie sa a dodržiavanie poriadku pri návštevách cintorínov uľahčia celý priebeh týchto spomienkových dní. Keď som sa dostal k dodržiavaniu poriadku, chcel by som poukázať na skutočnosť, ktorá mňa, ako starostu obce trápi a tou je nakladanie s komunálnym odpadom.

Obec dodatkom č. 2 k Všeobecnému záväznému nariadeniu obce Bystré č. 21/2009 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady stanovila sadzbu poplatku za komunálny odpad 0,022 eur za osobu na kalendárny deň v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje sadzba pre množstvový zber. Za rok je to 8,03 eur pri frekvencii 26 vývozov a 110 litrových zberných nádobách. V uvedenom poplatku je zahrnutý aj triedený zber vytriedených odpadov. Keď domácnosť vyprodukuje väčšie množstvo odpadu, môže si objednať na Obecnom podniku služieb s.r.o. Bystré veľkoobjemový kontajner, kde je už platba podľa hmotnosti odpadu a nákladov na dopravu. To znamená, že obec zabezpečila riešenie aj pre takéto prípady. Občan nemôže uložiť alebo ponechať odpad, kde ho napadne, len aby sa ho zbavil, ale iba na mieste na to určenom (§ 13 písm. a zák. č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). To znamená, že keď nie-

kto ponechá a ukladá na plochu pred zberný dvor iný odpad ako konáre a drevený odpad (biologický rozložiteľný komunálny odpad) alebo ponechá a ukladá odpad

mimo veľkoobjemových kontajnerov a 1100 litrových nádob rozmiestnených v obci, dopúšťa sa priestupku podľa § 115 ods. 1 písm. c zák. č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, za ktorý môže obec uložiť pokutu do 1500 eur. Odpad okolo zberného dvora neuložila obec, ale nedisciplinovaní občania. Slušný občan, ktorému záleží na spoločnom obecnom majetku vie, že keď je zberný dvor zatvorený, môže telefonicky požiadať obec (napr. starostu, telefónne číslo 0917900517), aby v pracovnej dobe otvorili zberný dvor, lebo má také množstvo vytriedeného odpadu, že ho nemôže uložiť doma do vriec ani do 1,5 m³ plastových zvonov na stojiskách. Taktiež na bráne zberného dvora je umiestnená tabuľa, kde je uvedená prevádzková doba zberného dvora, zoznam zbieraných zložiek odpadu a telefónne čísla zamestnancov obce.

To znamená, že zberný dvor nie je skládka odpadov, a že zberný dvor má svoju prevádzkovú dobu a prevádzkový poriadok, ktorý občania musia dodržiavať. Občania nemôžu prichádzať na zberný dvor, kedy sa sami rozhodnú. Fyzická osoba, čiže nie podnikateľ, môže bezplatne odovzdať oddelené zbierané zložky odpadu na zbernom dvore, ktorý sa nachádza na území obce, ktorej je poplatníkom (§ 82 ods. 1 zák. č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), to znamená, že zberný dvor v našej obci je určený iba pre občanov našej obce a nie pre podnikateľov.

Obec zabezpečuje triedený zber vrecovým systémom z domácností, 1,5 m³ plastovými zvonmi na stojiskách a zberným dvorom (do domácností boli doručené vývozné kalendáre). Obci sa podarilo za minulý rok vyseparovať odpad vo výške 52 %, čím patrí medzi najlepšie v našom okrese. To znamená, že pre obec je veľmi dôležité, aby naši občania, čo najviac separovali, lebo čím viac sa vyseparuje, tým menšie množstvo odpadu obec uloží na skládku, a tým väčší objem obecných, čiže spoločných finančných prostriedkov sa ušetrí. Obec začala v týchto dňoch vedľa zberného dvora s výstavbou obecnej kom-

postárne. Nepoznám ani jednu obec alebo mesto v našom okrese, aby sa toľko venovali problematike odpadu ako naša obec.

V tabuľke je uvedené, ako sa Nariadením vlády č. 330/2018 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov zvyšujú v rokoch 2019 až 2021 a nasledujúce roky poplatky za uloženie odpadov na skládke, ktoré účtuje štát a k tomu je potrebné pripočítať aj poplatky za likvidáciu týchto odpadov, ktoré si účtuje majiteľ skládky.

POLOŽKY A SADZBY ZA ULOŽENIE ZMESOVÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU (20 03 01) A OBJEMNÉHO ODPADU (20 03 07) NA SKLÁDKU ODPADOV euro.t⁻¹

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v eurách . t ⁻¹		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	$x \leq 10$	17	26	33
2	$10 < x \leq 20$	12	24	30
3	$20 < x \leq 30$	10	22	27
4	$30 < x \leq 40$	8	13	22
5	$40 < x \leq 50$	7	12	18
6	$50 < x \leq 60$	7	11	15
7	$x > 60$	7	8	11

Vzhľadom k tomu, že obec dodala do každej domácnosti kompostovací zásobník v zmysle § 14 ods. 8 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, tak nimi vyprodukovaný zelený odpad z trávy, kvetín, zhnitého ovocia a zeleniny (biologický rozložiteľný komunálny odpad) majú tieto domácnosti kompostovať v týchto kompostovacích zásobníkoch.

V závere chcem ešte raz pozdraviť našich starších spoluobčanov a zaželať im pokojnú jeseň života plnú zdravia, radosti a Božieho požehnania a Vám ostatným rovnako prajem všetko dobré. Prajem Vám príjemne prežité jesenné dni a večery pri teplom čaji, či prevarenom vínu v kruhu najbližších.

S pozdravom PhDr. Ľubomír Hreha, starosta obce

Informácie o prevedených prácach:

Zamestnanci obce čistili a kosili verejné priestranstvá v obci, ihriská, cintorín a pozemky, ktorých majiteľom je obec Bystré. Naďalej zabezpečujú separovaný zber v obci a prevádzku zberného dvora. Pokračovalo sa s terénnymi úpravami v okolí Hermanovského potoka a nového cyklochodníka. Zamestnanci obce taktiež vyhotovili zábradlie na chodníku pod cestným mostom na Hermanovskom potoku. Vykonali hygienickú maľbu v kuchyni ZŠ, pokračuje sa tiež v rekonštrukčných prácach na sociálnych zariadeniach v objekte hasičskej zbrojnice. Zamestnanci obce začali s výstavbou nového parkoviska pre osobné motorové vozidlá vedľa ľavého vchodu do areálu ZŠ (neustále bol problém s parkovaním vozidiel, ktorých vodiči navštevujú telocvičňu v ZŠ). Vykonala sa oprava a čiastočne aj rekonštrukcia obecného rozhlasu, ktorého vedenie počas búrky zasiahol blesk (bolo vymenené vedenie v dĺžke cca 600 m, 11 ks reproduktorov a zosilňovač na vysielacej stanici).

Zamestnanci obce postavili nový prístupový chodník do budovy MŠ Bystré 172 (Školská ul.). Do školskej kuchyne v základnej škole bol zakúpený nový veľkoobjemový profesionálny konvektomat so zavážacími vozíkmi s kliečkou, veľkoobjemový plynový sporák, varný kotol a nerezové skrine, to znamená že budú zabezpečené obedové pre všetkých žiakov základnej školy. Obec zakúpila novú betónovú garáž, ktorá bola umiestnená na cintoríne, a ktorá bude slúžiť ako sklad (opakovane sa strácali dosky a hranoly, ktoré sa používajú počas pohrebu okolo hrobového miesta, a to hlavne za daždivého počasia).

Našej obci bol Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu poskytnutý regionálny príspevok vo výške 45 000 eur na rekonštrukciu visutej oceľovej lávky cez rieku Topľa a prístrešku na prameni č. 2.

Akcie zorganizované obcou Bystré:

- dňa 07. júna v spolupráci so ZŠ Bystré, MŠ Bystré Sídliisko 311, MŠ Bystré 172 a členmi DHZ Bystré športovú súťaž pod názvom „Beh priateľstva“,

- dňa 14. júna v spolupráci so ZŠ Bystré, MŠ Bystré Sídlisko 311, MŠ Bystré 172 zábavné rodinné popoludnie pod názvom „Jeden a pol míle pre rodinu“,
- dňa 23. júna– 52. ročník folklórnych slávností v obci,
- dňa 30. júna v spolupráci so ZŠ Bystré, MŠ Bystré Sídlisko 311, MŠ Bystré 172 športovo-turistickú akciu pod názvom „Ščevicatour 2019“,
- dňa 26. júla– 29. ročník nohejbalového turnaja pod názvom „Ščevica cup 2019“,
- dňa 27. júla v spolupráci s pátrom Jozefom Timkom a OZ TAJM zorganizovala stretnutie bývalých futbalistov OFK Tatran Bystré,

Spolu pre zdravie 2019

Krásny zvyk sme pre našu obec založili a aj niečo užitočné pre naše zdravie urobili. Ako zvykom býva, tak v septembri nás čakala cesta k pamätníku "vrtuľa". Akcia sa uskutočnila pod záštitou obce Bystré, obce Hermanovce nad Topľou a v spolupráci s Dobrovoľným hasičským zborom v Bystrom, a to 29. septembra. Účastníci akcie sa stretli pred Kultúrnym domom v Bystrom na sídlisku, kde nás svojim príhovorom privítal starosta obce. Počasie prišlo akcii a aj cestou k pamätníku "vrtuľa" sa pridávali ľudia z okolitých domov. Zdolali sme kopec a ocitli sme sa pri vrtuli, ale naša akcia týmto nekončila, ale pokračovala cestou k vyhliadkovej veži. Vyhliadková veža sa nachádza v katastri obce Zlatník a pri nej nás čakalo pohostenie, ktoré bolo pre nás odmenou. Pochutnali sme si na chutnom guláši a občerstvenie nám podávali dobrovoľní hasiči. Pevne verím, že tí, ktorí sa k nám tento rok pridali a prešli si 4300 m, si zachovávajú vo svojich myšliach spomienky a budú o svojich zážitkoch rozprávať ostatným.

kolektív OcÚ

- dňa 13. augusta pre zamestnancov obce a ich rodinných príslušníkov zájazd do Maďarska (Šárospatak),
- obec podporila zorganizovanie 20. ročníka turnaja pod názvom „Streetball Ščevica 2019“, ktorý sa uskutočnil dňa 17. augusta, a ktorého hlavným usporiadateľom je poslanec OZ Ing. Peter Kočiško.

ENVI- okienko

**AJ KEĎ SME LEN MALÉ DETI
I MY VIEME TRIEDIŤ SMETI,
MODRÁ, ŽLTÁ, ZELENÁ,
VIEME, ČO TO ZNAMENÁ.**

V súčasnosti pozorujeme, že sa zhoršujú podmienky životného prostredia a spoločnosť je nútená prijímať rozmanité opatrenia. Mnohí ľudia si ani neuvedomujú fakt, že produkujeme odpady, s ktorými je potrebné ďalej správne nakladať. Keďže máme radi prírodu, rozhodli sme sa ako nadštandard našej výchovno-vzdelávacej činnosti venovať aj environmentálnej výchove detí. Preto aj naša MŠ Bystré 172 vedie deti k poznaniu, že recyklácia odpadkov je dôležitým krokom ku znižovaniu hory odpadov okolo nás. Deti učíme triediť odpad do farebných nádob, ktoré máme umiestnené pri vstupe do našej MŠ. Zapájame sa aj do zberu papiera, spoločne tvoríme výrobky z recyklovateľného odpadu, ale motivujú nás aj rôzne súťaže, či už na území našej obce alebo regiónu.

kolektív MŠ Bystré 172

O najlepšom guláš

Ako pripraviť ten najlepší guláš? Tajomstvom dobrého gulášu je nielen mäso, ale aj cibuľa. No najdôležitejšou „ingredienciou“ je však správny postup a ten postup si v sobotu 7. septembra prišlo k hasičskej zbrojnici overiť 15 družstiev, kde obec Bystré v spolupráci s DHZ Bystré zorganizovala 2. ročník súťaže „O najlepšom guláš.“ Počasie nám prišlo, hoci zrána to vyzeralo, že počas dňa budeme potrebovať „dižďovníky“ alebo „ambrely“☺, ale nakoniec nás septembrové slniečko vyzlieklo do tričiek. Pán starosta oficiálne zahájil súťaž, povedal inštrukcie družstvám a každé súťažné družstvo začalo zhurta, či už krájaním mäsa alebo čistením cibule a zemiakov. Každý si zvolil svoj postup prípravy. V dobrej atmosfére začala

rozvoniavať vôňa praženej cibule a mäsa, ktorá prilákala aj občanov obce, ktorí mohli ochutnať z každého guláša. Rozhodnúť o najlepšom guláši nebolo jednoduché. Porota v zložení p. Sabo, p. Sabol a p. Soták brala do úvahy chuť, farbu aj konzistenciu. Chuťové poháriky porotcov dostali riadne zabráť, no napokon bolo rozhodnuté.

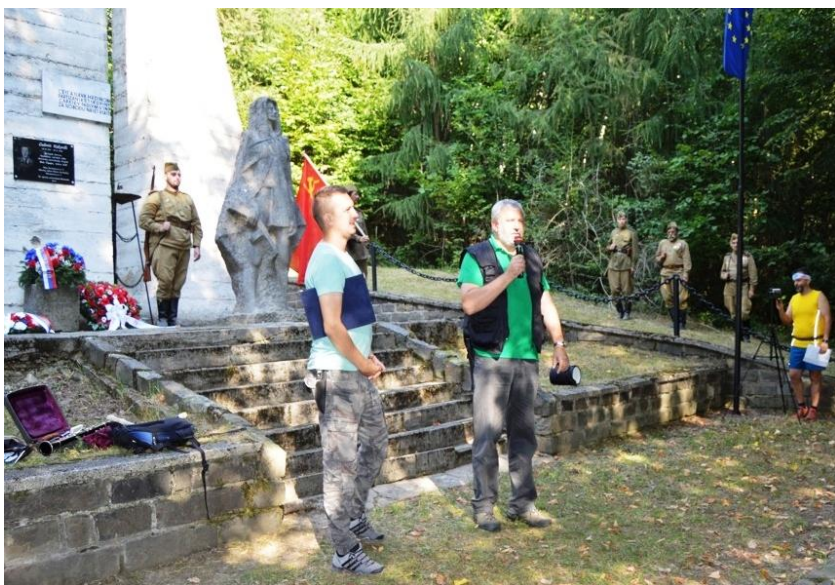
Na prvom mieste sa umiestnilo družstvo **Mravčekovia**, na druhom mieste **Únia žien - obec** a tretie miesto obsadila **GRK-farnosť**. Na záver ešte pán starosta poďakoval všetkým súťažiacim a tým, ktorí sa akoukoľvek formou podieľali na príprave a zorganizovaní tejto milej súťaže. Vidíme sa opäť o rok pri kotlíkoch.☺

kolektív OcÚ

Výstup na Šimonku

Dňa 31. augusta pri príležitosti 75. výročia SNP usporiadala obec Bystré v spolupráci s obcami Hermanovce nad Topľou a Čierne nad Topľou, Agrodružstvom Bystré a firmou Zeocem a. s. Bystré v poradí už 39. ročník výstupu na Šimonku. Stretnutie začalo o 9.00 hodine ráno pietnym aktom kladenia vencov pri pamätníku. Počasie nám prišlo a slniečko nás zohrievalo svojimi teplými lúčmi. Veselými krokmi sme kráčali vyznačenou trasou, ktorú už mnohí z nás veľmi dobre poznajú. Cesta spolu s priateľmi nám ubieha veľmi rýchlo a asi po dvojhodinovej túre sme sa dostali na samotný vrchol Šimonky. Po zapísaní účastníkov výstupu do pamätnej knihy a odovzdaní vlajok, ktoré nám budú pripomínať tento deň, sme si spoločne posedeli na lúke, kde sme sa pri ohníku posilnili pečenými klobáskami, slaninkou a inými dobrotami. Po načerpaní novej energie sme pomaly vykročili naspäť ku chate Mjr. Kukorelliho, kde nás čakal chutný guláš. Veríme, že sa na najvyššom vrchu Slanských vrchov stretneme aj o rok.

kolektív OcÚ

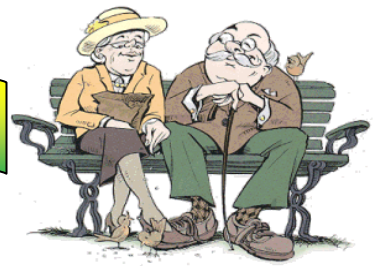

3. október 2019 v klube dôchodcov

Druhá výročná členská schôdza sa uskutočnila v októbri - Mesiaci úcty k starším. Zúčastnilo sa jej 175 našich členov. Schôdzu otvorila predsedníčka Eva Hrehová. Starosta obce PhDr. Ľubomír Hreha privítal všetkých prítomných, ale zvlášť štátneho tajomníka ministerstva vnútra Michala Bagačka, riaditeľa kancelárie štátneho tajomníka Jaroslava Demjana, riaditeľa sociálnej poisťovne vo Vranove Štefana Hrehu, riaditeľa ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou Jozefa Barana, rímskokatolíckeho kňaza Branislava Polču a gréckokatolíckeho kňaza Pavla Semana, ktorý sa nám všetkým prihovoril. Nasledovalo veľmi milé vystúpenie detí z MŠ 311 na ľudovú nôtu, ktoré si pod vedením svojich pani učiteliek pripravili tanček s vareškami. Po vystúpení nás deti obdarovali darčekmi, ktoré nás prekvapili, ale hlavne potešili. Ďakujeme všetkým, figúrky sú veľmi krásne. Potom nám zaspievali žiaci základnej školy s doprovodom gitary. Členovia Folklórneho súboru Bystrančan nám svojím tancom, ktorý ani rokmi nestráca svoje čaro, pripomenuli časy, keď sme aj my boli "trošku mladší". Pán Halko, patrí Vám obdiv, uznanie a veľká vďaka za zachovávanie našich ľudových tradícií. Po programe každému prišlo vhod malé občerstvenie a na záver každý dôchodca ešte dostal malú pozornosť - lístky na chlieb z obecnej pekárne. Strávili sme spolu pekný deň, takpovediac, medzi svojimi známymi. A veru, niektorí si aj dlhšie posedeli. Fajn, čo?

Anna Džamová

OKTÓBER MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

„Láska nepozná starobu a srdce nepozná vrásky.“

U. fond na podporu umenia

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia (Supported using public funding by Slovak Arts Council) v obci Bystré realizáciu projektu s názvom „Akvízia knižného fondu Obcej knihnice v Bystrom“, a to vo výške 1000 € na akvizíciu knižného fondu (nákup kníh).

POZVÁNKA

Folklórny súbor Bystrančan a obec Bystré vás srdečne pozývajú na premiérový program pri príležitosti 65. výročia založenia FS spojený s krstom nového CD s názvom „Na bištranskim poľu“. Premiérový program sa uskutoční v piatok 22.11.2019 o 18.00 hod. a repríza bude v nedeľu 24.11.2019 o 16.00 hod. v Kultúrnom dome v Bystrom.

U. fond na podporu umenia

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia (Supported using public funding by Slovak Arts Council) v obci Bystré realizáciu projektu s názvom „Jak na Šarišu, ta i na Zemliňe“, a to vo výške 5000 € na realizáciu umeleckých aktivít a podujatí umeleckého zoskupenia v oblasti tradičnej kultúry (nákup krojových kostýmov).

48 detí. Mnohí z rodičov viedli svoje dieťa do MŠ odpoveď od svojich detí, na ostatné im odpovie čas. Poslaním MŠ je dopĺňať rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa. Pre deti sme v tomto školskom roku pripravili rôzne aktivity: Zemiakovo-jablkový deň, preteky na bicykloch, posedenie pre starkých – to je zatiaľ začiatok, ale určite nie koniec aktivít a prekvapení v našej škole.

Ani sa nestíhame čudovať, ako ten čas letí. Prázdniny skončili a opäť je tu september - mesiac, v ktorom sa začínajú otvárať školské brány. Školský rok 2019/2020 sme začali 02. septembra. V prvý septembrový deň prešlo bránou našej materskej školy po našom novom chodníku-po prvýkrát. Určite si kládli mnohé otázky. Na väčšinu z nich dostanú

Vieme, že rodičia nám zverili svoje deti vo viere, že sa v MŠ veľa naučia a vychováme z nich šikovné deti. Hľadáme si preto cestu k ich dušiam deň za dňom, minútu za minútou. Prihovárame sa im s láskou a máme stále na pamäti, že všetky deti sú dobré s čistou detskou dušičkou.

kolektív MŠ Bystré 172

Začiatok u najmladších....

Sme ešte len na začiatku školského roka, no máme za sebou už kus práce. Adaptácia bola rýchla, a tak sme mohli naplno pracovať aj v tej najmladšej vekovej skupine. Máme za sebou prácu s plodmi jesene, ktoré sme využili na odtlačovanie (zemiaky), ako aj prácu s gaštanmi, či inými prírodninami. Aj kultúra mala u nás svoje miesto. Navštívilo nás bábkové divadielko Gašparko, naše deti

(predškôláci) boli potešíť našich najstarších na ich slávnostnej schôdzi pri príležitosti Mesiaca úcty k starším.

Je ešte len začiatok školského roka, a tak si plánujeme aktivity na ďalšie dni, aby nám bolo v materskej škole veselo. Čaká nás ešte púšťanie šarkanov, vyrezávanie tekvic a už na začiatku mesiaca november budeme spolu s našimi kamarátmi (s deťmi z MŠ 172) oslavovať Deň materských škôl. V novembri nás čaká ešte návšteva sfénického kina pri téme Ľudské telo, hudobno-zábavný program OZ Cimbal a množstvo iných aktivít. Na všetky tieto dni sa veľmi tešíme....

kolektív MŠ Bystré 311

Detská ľudová muzika BYSTRANČEK

Detská ľudová muzika Bystranček je hudobné teleso, v ktorom účinkujú študenti stredných škôl, spolu so žiakmi ZŠ Bystré. Pokojne môžeme povedať, že je to zoskupenie mladých a šikovných umelcov z našej obce. Aj pani Martina Ťasková, učiteľka ZUŠ Hanušovce nad Topľou a finalistka súťaže Zem spieva, na tohtoročných

Folklorých slávnostiach povedala, že obec Bystré má veľa šikovných a talentovaných žiakov.

Naša ľudová hudba vznikla v apríli 2018, kedy sme sa s vedúcim FS Bystrančan začali zaoberať jej založením, výberom piesní, choreografie a vytipovali sme hudobníkov, ktorých oslovíme. Urobil som prvé úpravy piesní a chceli sme začať skúšať. Ale každý začiatok je ťažký a taký bol aj ten náš. Spočiatku sme mali málo hudobníkov (myslím tým našich, z Bystrého) a obsadenie nástrojov stále nebolo kompletné. Preto som sa rozhodol požiadať o pomoc moju sestru. Ona je z Prešova, kde učí v ZUŠ hru na husle a tiež hrá v súbore PULS. Pomohla mi jednak pri prvých úpravách piesní, ale aj pri presvedčení jej dvoch synov, aby nám prišli pomôcť s prvým vystúpením. Týmto sme už mali kompletnú zostavu. Na kontrabas hral Michal Kuchár zo súboru Šarišanček a na klarinete hral Daniel Kuchár, ktorý hosťuje v súbore Šarišan.

Prvé vystúpenie ľudovej muziky Bystranček bolo v máji 2018 na Deň matiek. Tam sa vykryštalizovala silná zostava hudobníkov, ktorí sú základom súboru aj v tomto roku: huslistky- primáška Antónia Haľková a Ema Lendáková, cimbalista Martin Haľko a akordeónistka Júlia Štofánová. Myslím si, na základe reakcií publika, že naša premiéra dopadla úspešne. Jednak kvôli bezchybnému odohraniu a jednak aj kvôli tomu, že to bolo niečo nové. Druhé vystúpenie bolo na Folklorých slávnostiach v júni 2018. Tam už Prešovčania nehrali. Na kontrabase hral Matúš Lendák a na obidvoch vystúpeniach hralan a priečnej flaute Jarmila Andreková z Hermanoviec n/T.

V roku 2019 sme doposiaľ mali tri vystúpenia. Na stavaní mája, na Deň matiek a na Folklorých slávnostiach. Taktiež došlo k zmenám obsadenia. Teraz sa nám však podarilo vytvoriť zostavu **výlučne len z našich Bystrančanov**. K základnej zostave z minulého roku sa úspešne pripojili huslisti Jakub Vaško a Karin Demčáková a hráčka na zobcovú a priečnu flautu Emma Demčáková. Na jednom vystúpení hral na zobcovej flaute Šimon Krupa.

Momentálne nemáme hráča na kontrabas, preto ho, verím, že len dočasne, suplujem ja.

Chcel by som využiť túto príležitosť a požiadať mladých hudobníkov, najlepšie z druhého stupňa ZŠ, ktorí hrajú na gitaru, a ktorí by mali záujem naučiť sa hrať na kontrabas (hráč na gitaru sa najľahšie naučí hrať na kontrabase), prípadne sa k nám pridať s inými ľudovými nástrojmi, aby sa prihlásili... Všetkých záujemcov veľmi radi privítame!

Zároveň by som chcel srdečne poďakovať všetkým hudobníkom, ktorí prispeli k rozvoju našej ľudovej muziky Bystranček a zúčastnili sa skúšok a vystúpení. Lebo to robili dobrovoľne a vo svojom voľnom čase, ktorý mohli využiť inak, ale venovali ho na to, aby svojou hrou potešili iných.

Vám, fanúšikom muziky Bystranček, chceme poďakovať za vašu priazeň. Zároveň vám chceme odkázať, že na Vianočnú akadémiu pre vás pripravujeme jedno veľké prekvapenie... Keď nám Boh dá zdravia a sily a podarí sa nám to pripraviť podľa nášho plánu, tak veríme, že budete mať nezabudnuteľný zážitok.

Ing. Peter Lendák

„ODPOČINUTIE VEČNÉ DAJ DUŠIAM ZOMRELÝCH, PANE, A SVETLO VEČNÉ NECH IM SVIETI, NECH ODPOČÍVAJÚ V POKOJI !“

Na začiatku novembra sú cintoríny veľmi živé. Pozostali príbuzní a spomínajúci priatelia sa motajú v zložitom labyrinte hrobov, v ktorých odpočívajú mŕtvi. Ľudia sem prišli, aby spomínali a modlili sa za tých, ktorí už odišli. Šedá scenéria žulových náhrobných

kameňov sa mení na mozaiku pestrofarebných chryzantém, zelených vencov a blikotajúcich plamienkov sviečok, ktoré najmä po zotmení vytvárajú dojem, že na tom pohrebnom sídlisku si každý zapálil svetlo na svojom prechodnom odpočívadle. Geto zomrelých je navštevované s pietnou úctou a s modlitbou na perách. Sviatok Všetkých svätých a následne Dušičky – Pamiatka zosnulých je reprízovanou príležitosťou na pohľad do minulosti, na spomienky na to, čo bolo, a zároveň je to príležitosť na pohľad do budúcnosti, pretože aj nás to raz čaká. Aj to raz bude, že nás raz nebude. Nevieime spomaliť čas, aby sme oddialili ten rozhodujúci okamih; nedokážeme urýchliť čas, aby sme svoje trápenie mali čím skôr za sebou; nedá sa zastaviť ten čas, aby k nám nikdy nedobehol; nedá sa vrátiť čas späť, aby sme dopovedali nevyvedané slová, aby sme dokončili nevykonané činy, aby sme sa v láske rozlúčili s tými, s ktorými sme to nestihli...Exkurzie na miesta posledného odpočinku v každom z nás vyvolávajú rozličné emócie. Keď sú na hrobe ešte čerstvé kvety z nedávneho pohrebu, čerstvá je aj rana v srdci, ktorá bolí; prichádzame často s plačom a slzami v očiach, keď nám príde ľúto za niekým, koho sme veľmi milovali a kto nám veľmi chýba; prichádzame aj vyrovnaní s tragickým osudom, pretože dlhé roky zacelia jazvu na duši a život ide ďalej, žiť treba, aj keď sa umiera. Keď stojíme pri hrobe svojich najbližších, v tých momentoch nám po rozume chodia všelijaké myšlienky. Uvedomujeme si, že náš život rýchlo vädne a usychá ako kytice kvetov po

prvých jesenných mrazoch, že naše zdravie a sily sú krehké a slabučké ako plamienok sviečky pod náporom severáka. Skrehnuté ruky skladáme k modlitbe, ktorú šepkáme suchými perami. Hlavu máme sklonenú k zemi, pretože zákon smrti je silný ako zákon gravitácie – všetci sme ťahaní k zemi, raz v nej všetci skončíme, ale viera vo večný život dvíha naše hlavy i sklesnutú myseľ k nebu, k Bohu, kde sa všetci máme stretnúť, keď nás Boh vzkriesi. Táto nádej je silná a pevná ako najkvalitnejší mramor na mauzóleu grófskej dynastie. V týchto dňoch sú naširoko otvorené brány cintorínov, ale i brány očistca a brány neba. Svojimi modlitbami a návštevou cintorínov môžeme získať úplné odpustky pre tých, ktorí si ešte odpykávajú tresty za spáchané hriechy. Je to prejav živej viery, ale i lásky a milosrdenstva voči tým, ktorí si nemôžu pomôcť vlastnými silami, ale očakávajú pomoc zdola, aby nám ju z vďačnosti mohli odplatiť zhora. Vzájomná solidarita Cirkvi putujúcej na zemi a Cirkvi trpiacej v očistci je práve v týchto dňoch veľmi silná a živá. Kresťania vyznávajú svoje presvedčenie a vieru „v spoločenstvo svätých, v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný“. November je mesiacom, kedy tieto články katolíckej viery nachádzajú svoje prejavy v praktických úkonoch. Dušičkový čas je pripomenutím si smrteľnosti tela, ale nesmrteľnosti ľudskej duše. Modlíme sa za tých, ktorí nás „predišli do večnosti so znakom viery a spia spánkom pokoja“ a modlíme sa aj za seba, za šťastnú hodinu smrti, aby sme „posilnení sviatosťami kajúcne zakončili svoj život a ozdobení posväcujúcou milosťou prišli do neba“.

Mgr. Branislav Polča,
Správca rímskokatolíckej farnosti Bystré

Na pamäť budúcim generáciám

Pri príležitosti 75. výročia SNP sa v posledný augustový víkend uskutočnil v obci Hermanovce nad Topľou 4. ročník spomienkovej slávnosti s názvom Na pamäť budúcim generáciám, ktorú otvoril predseda MO MS Vladimír Krivák. Po úvodnom príhovore starostu Ing. Martina Ivana a Jána Uhríka, člena ÚR SZPB, sa svojím vystúpením prezentoval Hencovský oddiel Gvardija, a to divadelnou scénkou z činnosti partizánskej skupiny Čapajev, ktorá pôsobila v našom regióne. Gvardejci inscenovali vypálenie obcí Hermanovce, Petrovce, aj tragický osud Tokajika. Týmito ukázkami sme sa na chvíľu preniesli o 75 rokov späť, keď atmosféra ožila názornými ukázkami boja medzi nemeckou armádou a slovenskými partizánmi. Samotná slávnosť sa však predvedením ukážok neskončila. Ďalší program vyplnili matičiari rôznymi zábavnými aktivitami, či už jazdou na koni, prezentáciou výzbroje a výstroje vojakov a pod. Spoločné chvíle spríjemnil vojenskými piesňami Marcel Jamroškovič zo Svidníka. V podvečer sa prítomní zapojili do besedy o SNP a pri zapálenej vatre diskutovali do neskorých večerných hodín. Spomienková slávnosť na druhý deň pokračovala kladením vencov ku pamätníku SNP. Hymnu SR zahrlo flautové trio v podaní miestnej základnej školy. Uctiť pamiatku padlých za slobodu a demokraciu prišla i ataše Ruskej federácie Anna Chodajeva, ktorá v príhovore vyzdvihla spoločný národnooslobodzovací boj proti fašizmu. Pred pamätníkom sa nám prihovorili aj starostovia obcí Hermanovce nad Topľou a Bystré. Slávnostnú časť na počesť padlým hrdinom SNP ukončila čestná salva. Poďakovanie za prípravu podujatia patrí obci Hermanovce nad Topľou, Čierne nad Topľou, Bystré, MO MS v Hermanovciach nad Topľou a OP MS vo Vranove nad Topľou, ktoré koordinovalo celú činnosť. Je na mieste vyzdvihnúť ich príkladnú spoluprácu.

kolektív OcÚ

Koniec letných prázdnin v znamení 39. ročníka súťaže „O POHÁR STAROSTU OBCE“

V letných mesiacoch roku 2019 naša organizácia začala s prípravou 39. ročníka pohárovej súťaže hasičských družstiev v požiarnom útoku „O pohár starostu obce Bystré“ a zároveň táto súťaž bola 5. kolom Zemplínskej hasičskej superligy, ktorú náš mužský hasičský tím druhým rokom beháva. Kvalitne pripravené nielen športovisko, ale aj zázemie a služby pre súťažiacich, divákov či rodiny s deťmi, privítalo v nedeľu 1. septembra rekordných 41 súťažných družstiev. Starosta obce PhDr. Ľubomír Hreha počas slávnostného nástupu privítal súťažné družstvá, poprial im veľa športových úspechov, kvalitné športové výkony a keďže víťazom v jednotlivých kategóriách mohol byť len jeden, tak aj príjemné strávené popoludnie medzi priateľmi a známymi.

Domáce družstvo žien na pravé poludnie odštartovalo jednotlivé zápasia a prítomní diváci tak mohli v nedeľu vidieť 82 kvalitných požiarnych útokov podľa súťažného poriadku DPO. V kategórii ženy ako aj muži so súťažnou striekačkou PS 12 do 1500cm³ a nad 1500cm³. Poradie na stupňoch víťazov bolo nasledovné:

V ženskej kategórii bolo nasledovné:

1. DHZ Belá nad Cirochou /18,83s/, 2. DHZ Modrá nad Cirochou /20,88s/ a 3. **DHZ Bystré /20,97s/**

V kategórii mužov s PS do 1500cm³:

1. DHZ Čičarovce /17,78s/, 2. DHZ Kuková /17,89s/ a 3. DHZ Vyšná Šebastová /17,95s/

V kategórii mužov s PS nad 1500cm³:

1. DHZ Pušovce /14,98s/, 2. DHZ Vtáčkovce /15,13s/ a 3. DHZ Dlhé nad Cirochou /15,25s/

6. **DHZ Bystré A /16,63s/**, 15. **DHZ Bystré B /21,59s/**

zamýšľame, ako budúci 40. ročník ešte vylepšiť.

Naša organizácia sa však nevenuje iba súťažnej činnosti, ale jej prioritným poslaním je zabezpečenie akcieschopnosti zboru pri rôznych mimoriadnych situáciách a pomoci občanom. Túto činnosť zabezpečuje jednotka DHZO a o jej činnosti Vás rád poinformujem v niektorom z nasledujúcich vydaní našich novín.

Mgr. Martin Molitoris – predseda DHZ Bystré

Máte doma množstvo jablák?

Urobte si z nich na zimu výbornú domácu **jablkovú výživu!**

Jablková výživa

Postup: Asi 4 kg jablák ošúpeme a zbavíme jadrovníka. Nakrájané na štvrtinky ich dáme spolu s 1,5 l vody, cukrom podľa chuti (asi 14 polievkových lyžíc) a dvoma baleniami vanilkového (alebo škoricového) cukru podusiť na mierny oheň. Keď sú jablká už rozvarené, rozmixujeme ich, horúce naplníme do umytých pohárov a uzavrieme. Dáme ich na 30 minút sterilizovať do hrnca s vodou pri teplote 80 °C.

Prajeme **dobrá chuť!**

Z činností a práce Komunitného centra v Bystrom

Priebežne sme Vás informovali o našej činnosti, zámere a náplni práce Komunitného centra v Bystrom. Dnes sa Vám priblížime ďalšími aktivitami detí a mládeže, ale aj dospelých. Naša práca pozostáva z rôznych aktivít: výchovno-vzdelávacích, voľno-časových, preventívnych ako aj komunitných. Dnes sa zameráme na tieto aktivity uskutočnené v komunitnom centre aj v spolupráci s obecným úradom.

Preventívne aktivity: pre dospelých

- meranie zrakovkej ostrosti - očnou optikou ANPEK z Banskej Bystrice, kde prebehlo meranie zrakovkej ostrosti a vyšetrenie zraku hlavne u dospelých občanov, ktorí sa tejto akcie zúčastnili, kde im zároveň bolo ponúknuté a doporučené zakúpenie moderných rámov okuliarov.
- zdravotná prednáška o bylinkách a mastičkách na potlačenie bolesti pohybového aparátu človeka, kde prednášku viedol kúpeľný lektor a bylinkár Karel Štenbaur - spolupracovník BIOMEDIKA Praha a zároveň ponúkal tieto bylinné mastičky na predaj.
- beseda a poradenstvo ohľadom spotrebiteľského úveru občanov spotrebiteľov, kde našich občanov o týchto finančných záležitostiach ako sú: nekalé praktiky obchodníkov, podomových zlodejov, ochrana pred úžerou bánk a nebankových spoločností informovali odborní pracovníci z **Centra ochrany občanov spotrebiteľov z Vranova nad Topľou**.
- nová plánovaná aktivita: na **17.10.2019** / štvrtok / pri príležitosti

Úcty k starším - hlavne pre seniorov - zameraná na poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu a bezplatné vyšetrenie krvi na cholesterol, glukózu a meranie krvného tlaku. Pre všetkých zúčastnených máme nachystané milé prekvapenie od detí z komunitného centra. Srdečne Vás pozývame. **Tešíme sa na Vás.**

Aktivity detí a mládeže KC: Preventívne aktivity, ktoré realizujeme formou besedy, prezentácie a praktických ukážok:

- Psychohygienu a režim dňa, dodržiavanie školských pravidiel ako aj pravidiel v komunitnom centre, práva a povinnosti detí a mládeže, správanie sa na verejnosti.
- **Bezpečne na cestách** - bezpečnosť na cestách a dodržiavanie pravidiel cestnej premávky v spolupráci s Okresným riaditeľstvom Policajného zboru vo Vranove nad Topľou - Skupina prevencie - **kpt. JUDr. Annou Katreničovou**, ktorá formou prezentácie oboznámila našu mládež o bezpečnosti na cestách, o dodržiavaní pravidiel všetkých účastníkov cestnej premávky.

- Ako predchádzať jesenným chorobám - zdravá výživa, ochutnávka ovocia a zeleniny - vitamíny pre zdravý vývin, dbať o vlastné zdravie.

- **Ochrana detí pred násilím** - v spolupráci s koordinátorkou ochrany detí pred násilím p. **PaedDr. Janou Staškovou** - pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou

- „**V zdravom tele - zdravý duch**“ - starostlivosť o vlastné telo, dodržiavanie osobnej hygieny, ako predchádzať chorobám, vplyv energetických nápojov na mladý organizmus a jeho následky, STOP fajčeniu!
- Láska, sex a plánované rodičovstvo - dospievajúca mládež

Komunitné aktivity:

- KARNEVAL a Disco - súťaž o najkrajšiu masku a zábavné popoludnie
- Marec - mesiac knihy - návšteva knižnice - „Kniha-priateľ človeka“ „Odlož mobil - zober knihu“ - motivácia čítať knihy, tvorenie slovej zásoby
- **Deň Rómov** - Medzinárodný deň Rómov, kde sme si pripomenuli a zaspievali s doprovodom gitár ich hymnu: „Geľem, Geľem“, symboly, vlajku, zvyky a tradície v ich rodinách, upiekli lokšu „Marikľu“
- pripomenuli sme si aj **Holokaust Rómov** - Medzinárodný deň spomienky na holokaust. Je to výročie, ktoré sa už nesmie nikdy zopakovať! „**Ľudská dôstojnosť nemá výnimky**“ - treba ju brániť u každého jedného. Nenávisť môžeme poraziť iba tým, že **rozšírime medzi sebou priestor pre LÁSKU a ÚCTU k sebe navzájom.**

Poznať minulosť je akútnou potrebou pre prítomnosť aj budúcnosť.

- Vianočná akadémia v KC – posedenie pri jedličke spojené s kultúrnym programom pre rodičov a starých rodičov detí z KC ako aj širokú verejnosť a tiež za spolupráce hostí: **hudobnej gospelovej skupiny F6 z Čičavy** pod vedením du-

chovného otca p. Mgr. Petra Lazoríka, ktorá prispela k spestreniu nášho kultúrneho programu.

Ďalšie naše aktivity - krúžky pre deti a mládež, o ktoré sme obohatili a spestrili činnosť v našom KC:

- príroda okolo nás, spoznávame prírodu a naše lesy
- dopravná výchova –bezpečne na cestách
- história našej obce - erb, symboly obce, pamiatky v obci
- múdra hlavička - príklady a súťaže v matematike
- varenie – pečenie – „maškrtný jazýček“
- šikovné ručičky pre juniorov
- obratný a šikovný jazýček - slovná zásoba a pamäť slov
- naša Zem je guľatá - geografia, spoznávanie svetových strán, projekty
- anglický jazyk /AJ/ - spoznávame a učíme sa cudzie slová, cudzí jazyk
- hudobná skupina -založenie detskej hudobnej skupiny- spev a hry na gitare, bubny a činely

A ešte k činnosti dospelých žien z bývalého stacionára:

Táto skupinka akčných žien, ktoré sa stali našou denno-dennou súčasťou po ukončení ich činnosti v stacionári, zavítali k nám do KC a spestrili našu prácu nielen svojou prítomnosťou, ale hlavne svojimi aktivitami a výrobkami, ktoré zhotovujú v rámci aktivity: **Tvorivé dielne pre dospelých.**

Tu patrí **poďakovanie aj pánovi starostovi našej obce**, ktorý k nim bol ohľaduplný, ústretový a zakúpil im šijací stroj na zhotovenie kreatívnych výrobkov a využitie ich zručností hlavne pod vedením p. H. Sabovej a tiež zabezpečil materiál pre ich ďalšiu prácu a zaujímavú činnosť, o ktorú tieto tvorivé ženy prejavili záujem. **Aj my pracovníčky z KC tiež ďakujeme pánovi starostovi obce ako aj obecnému úradu za spoluprácu a ústretivosť pri realizovaní našich aktivít.**

Na záver by som len dodala, že aj keď sme svojou prácou prispeli a niekomu hoc i len málo pomohli, čo je aj našim zámerom a cieľom, **o to viac nás to teší. :-)** Veď ukazovatele a čísla v tabuľkách tohto projektu hovoria za nás a našu prácu.

A pre nás je už aj to úspech! Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu s Vami.

Za KC spracovala: PaedDr. Eva Velebírová - odborný Garant KC

ŠČEVICA CUP 2019

Dňa 26. júla sa uskutočnil pod záštitou obce Bystré 29. ročník nohejbalového turnaja „Ščevica Cup“. Turnaj sa odohral na tenisových kurtoch v športovom areáli pri Dreveňáku. Zmerať svoje sily a schopnosti v nohejbale si prišlo na turnaj 8 trojčlenných mužstiev, ktorých starosta v úvode privítal a poprial veľa športových úspechov. Súbežne ako sa odohrávali nohejbalové zápasy, tak na futbalovom ihrisku za Dreveňákom, zamestnanci obce odohrali priateľský zápas vo futbale. Od začiatku turnaja prialo krásne slnečné počasie, ale v popoludňajších hodinách sa prihnala silná búrka, ktorá nachvíľu prerušila aj zápasy a zvažovalo sa, či sa bude ďalej hrať. Po úprave ihriska sa nakoniec odohrali všetky zápasy ako boli naplánované. V závere

turnaja boli všetky mužstvá odmenené diplomom a vecnými cenami. Všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tomto podujatí, ďakujeme a veríme, že ďalší jubilejný ročník nás poteší ešte vyššou účasťou .

Umiestnenie:

Skupina A: 1. Savels, 2. Hanzo, 3. OFK Tatran Bystré, 4. Hermanovce n/T

Skupina B: 1. Remeniny, 2. Bardejov, 3. Sedlice, 4. Skrabské

kolektív OcÚ

Meno	Rodičia
1. Matej Bublavý	(rodičia: MUDr. Lenka Bublavá a Vladimír Bublavý)
2. Maroš Bužo	(rodičia: Marcela Bužová a Maroš Bužo)
3. Alžbeta Kolesárová	(rodičia: Bc. Viktória Kolesárová a Ján Kolesár)
4. Michal Kočiš	(rodičia: Adriana Čebrová a Martin Kočiš)
5. Ema Štofánová	(rodičia: Zuzana Štofánová a Ing. Milan Štofán)

MANŽELSTVO UZAVRELI

Meno	Dátum a miesto uzavretia manželstva
1. Ivana Miklošová a Martin Pižga	13.07.2019 Košice
2. Monika Siváková a Martin Kirvej	19.07.2019 Bystré
3. Jarmila Porochnavá a Zdenko Klimovský	27.07.2019 Bystré
4. Ing. Michaela Szeteiová a Ján Saukulič	27.07.2019 Blatnica
5. Katarína Gajdošová a Martin Lendacký	10.08.2019 Bystré
6. Zuzana Danková a Ing. Milan Štofán	22.08.2019 Svinia
7. Jana Kováčová a Ján Slíž	24.08.2019 Hanušovce n/T
8. Juliana Reváková a Peter Tkáč	31.08.2019 Bystré
9. Juliana Jakubová a Miroslav David	31.08.2019 Zámutov
10. Zuzana Ferencová a Tomáš Ohľa	31.08.2019 Nižná Jablonka
11. Mária Sabová a Lukáš Ondov	21.09.2019 Čierne n/T
12. Denisa Gidušková a Marek Juhas	21.09.2019 Vranov n/T
13. Helena Jarková a Bc. Vladimír Mitráš	26.09.2019 Bystré
14. Lucia Gajdošová a Erik Peter	28.09.2019 Bystré
15. Ľubica Dydňanská a Patrik Koval'	21.09.2019 Jasenovce
16. Jana Kerpčarová a Maroš Balint	27.09.2019 Hanušovce n/T
17. Diana Petrašková a Tomáš Hricko	12.10.2019 Hanušovce n/T

NAVŽDY NÁS OPUSTILI

Meno	Dátum úmrtia	Vek úmrtia
1. Mária Onuferová	25.08.2019	81r.
2. Milan Vagaš	22.09.2019	72 r.
3. Anna Kovaľová	26.09.2019	67 r.
4. Juraj Hanko	04.10.2019	87 r.
5. Zuzana Baranová	15.10.2019	87 r.
6. Mgr. Oľga Sabolová	16.10.2019	72 r.

Informačné periodikum obce Bystré. **Vydavateľ:** Obec Bystré, Šarišská ul. 98/20, 09434, IČO:00332275, ISSN 1339-1569, **Evidenčné číslo:** EV 4532/12 **Šéfredaktor:** Juraj Onufer **Redakčná rada:** PhDr. Ľubomír Hreha, Beáta Rozkošová, Ľudmila Tegzová, PaedDr. Veronika Pradová, Bc. Anna Reváková, Mgr. Mária Kubová, Mgr. Ján Havrila, Emília Petričková, Mgr. Erika Novotná ☎ +421574452144, **fax:** +421574452145. **email:** novinybystre@gmail.com, **web:** www.bystre.ocu.sk Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov.